

Sayın Valim,

Sayın Rektörler,

Sayın Hocalarım,

Değerli Öğrenciler,

Amasya'da, Türkiye'nin gerçekten en güzide eğitim kurumlarından biri olan Amasya Üniversitesi'nde sizlerle birlikte olmaktan memnuniyetimi bildirerek sözlerime başlamak isterim.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Anadolu'nun en eski yerleşimlerinden biri, büyük uygarlıkların merkezi ve şehzadeler şehri Amasya'da olmak bizleri gerçekten heyecanlandırıyor.

2006 yılında kurulan ve kuruluşundan bu yana çok ciddi mesafeler almış, mezunlarıyla iftihar ettiğimiz üniversitenizi ziyaret etmek, çalışmalarını yerinde görmek, üniversitemizin değerli akademisyenlerini ve sevgili öğrencilerimizi selamlamaktan sevinç duymaktayım. Misafirperverliği için Sayın Rektör Prof. Dr Metin Orbay'a teşekkürlerimi sunarım.

Program için çevre illerden katılan sayın rektörlerimizi de muhabbetle selamlıyorum.

Değerli Hocalarım,

Bu toplantılarda hep birlikte yetiştirdiğimiz genç nesillerin fikir dünyasını geliştirmek, değişik medeniyetler ve devletlere ev sahipliği yapmış bu toprakların değerini onlara derin perspektiflerle anlatmak istiyoruz. Bunun için buradayız.

Değerli Öğrenciler...

Kültür ve Sanat Söyleşileri yeni ve yenilikçi YÖK'ün pek çok farklılıklarından birisidir. Yeni YÖK olarak sizleri sanat, edebiyat, felsefe, ahlak, inanç ve sevgi kavramaları ile olabildiğince donatmak istiyoruz. Zira gelecek için en büyük güvencemiz, sizlersiniz.

Geleceği idare edeceksiniz, yakın geleceğin geleceğin Türkiye'sini sizler yöneteceksiniz.

Değişik bölgelerde ve farklı üniversitelerimizde gerçekleştirdiğimiz programlarda edebiyat, tarih, görsel sanatlar, müzik, sosyoloji, felsefe, dış politika gibi konularda alanında seçkin isimlerin katıldığı söyleşiler düzenliyoruz. Böylece YÖK'ün temel varlık sebebi olan üniversitelerimiz ve öğrencilerimizle, global dünyanın güçlü unsurları olan yüksek teknoloji,

inovasyon, sibernetik, dijital dünya gibi kavramlar dışında, kültür hayatınızı zenginleştirecek konularla sizlerle birlikte olmayı amaçlıyoruz.

Amasya Üniversitesi bunun tam da yeri diye düşünüyorum:

Ettikçe tecellî dile, envâr-ı Amasya
Şevkiyle yakar kalbimi, bir nâr-ı Amasya

Çeşmimde döner, eşk-i şerer-bâr-ı Amasya
Kalbimde durur, hasret-i dîdâr-ı Amasya

Her bir tarafı bâğ-ı İrem zevk-fezâdır
Hep bunları sib-âb ider enhâr-ı Amasya

Meşhur Amasya tarihçisi Hüseyin Hüsameddîn'in mısralarında bu şekilde medhedilen Amasya kültür sanat tarihimiz bakımından önemli şehirlerden birisidir. Yetiştirdiği her biri alanında isim sahibi şahsiyetleri düşündüğümüzde aklımıza ilk gelen isimler; hüsn-i hatta bir zirve olan Şeyh Hamdullah, yine hattat Cemal Amasî, Celalzade Muhyiddin Amasî; "bir aşk kütüğü yaktık, diyâr-ı Rûma attık" iltifatına mazhar olan ve

Tövbe yâ Rabbi hatâ râhına gittiklerime
Bilip ettiklerime bilmeyip ettiklerime"

beytiyle şöhret kazanan Abdürrahîm-i Rûmî; klasik şiirimizin önce gelen kadın şairlerinden Mihrî Hatun; Amasya Tarihi eseriyle tanınan tarihçi Hüseyin Hüsameddîn Yasar; Osman Fevzi Olcay; Ahmed Emrî Yetkin... Saymaya kalsak listenin uzayıp gideceği hepimizce malumdur.

Amasya denildiği vakit aklımıza ilk gelen özelliklerden biri de Şehzadeler şehri olmasıdır. Manisa, Kastamonu, Trabzon, Kütahya gibi diğer şehzade şehirleri ile tarihimizde bu özelliği ile yer almaktadır. Şehzadeler siyasi ve tarihi bir konu olarak daima tartışılan bir konu olmuştur. Bu konunun ayrıntılarına girmeyeceğim, Tufan Hocamız bunu ayrıntılı bir şekilde anlatacaktır.

Olayın tarihi boyutunu geçerek kendi saham olan Klasik Türk şiirinde de eserler veren Şehzadelerin birkaçından bahsetmek istiyorum: Fatih Sultan Mehmed'in şehzadesi olan ve ömrünün son yıllarını gurbeti vatan edinerek geçiren Cem Sultan, köklü bir kültüre sahip olması ve klasik edebiyatı çok iyi bilmesinin yanı sıra Farsça'ya ve İran edebiyatına da derin vukufu sayesinde Türkçe ve Farsça Divan ve Cemsid u Hurşid isimli mesnevi kaleme almış bir şairdir. II. Beyazıt'ın oğlu Şehzade Korkut da Harimî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Şair olmasının yanı sıra Osmanlı hanedanında şiir dışında dinî ilimler, ahlâk ve nasihat türünde eserler meydana getirmiştir. Şairliğinin yanı sıra âlim kimliği yönüyle diğer şehzadelerden ayrı bir özelliğe sahiptir. Şehzade Beyazıt, Kanuni Sultan Süleyman'ın oğludur ve babasıyla giriştiği taht mücadelesi hayatına mal olmuştur. Şâhî mahlasıyla yazdığı şiirler ve

özellikle babası ile karşılıklı yazdıkları mazmun mektuplarla edebiyatımızda yer almıştır.

Yine Kanunî'nin evlatlarından ve talihsiz şehzadeler denildiği vakit aklımıza ilk gelen isim -geçtiğimiz yıllardaki bir dizinin de etkisiyle- Şehzade Mustafa olmaktadır. Dönemim meşhur şairlerinden Surûrî'nin hocalığını yaptığı ve ölümü ile Türk edebiyatında mersiye türünün en önemli örneklerinin kaleme alınmasına sebep olmuştur. Bu olay yine bazı Avrupalı yazarlara da ilham kaynağı olmuş ve çeşitli eserler vücuda getirilmiştir.

Değerli hocalarım...

Selamlama konuşmamın bu bölümünde sizlere Yükseköğretimde yaptığımız çalışmalarla ilgili biraz bilgi vermek isterim.

Türk yükseköğretim sistemi denilince ilk olarak gittikçe artan öğrenci sayısı akla gelmekte. Öğrenci sayımız 7 milyonu geçti, üniversite sayımız 182 oldu, öğretim elemanı sayımız 152.261'dir ve gittikçe artmaktadır. Bu sayısal veriler yatay büyümenin ne denli büyük olduğunu göstermektedir. Şimdi Yeni YÖK olarak önümüze koyduğumuz hedef dikey büyümedir. Dikey büyüme ile kalite, nitelik, keyfiyeti kastediyoruz. Bunun için son iki yıldır büyük bir şevkle çalışıyoruz. Bu çerçevede gerçekleştirdiklerimizin bir kısmını şöyle ifade etmek isterim:

- Kalite Kurulu çalışmaları
- Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Projesi
- 100/2000 YÖK Doktora Bursları Projesi
- Araştırma Üniversiteleri kavramının değerlendirmeye alınması

Bu akademik çalışmaların yanı sıra yeni bir sınav uygulaması **"YÖKDİL (Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil) Sınavı ile** akademik camiamızın uzun yıllardır süregelen bir talebini yerine getirdik. Dil sınavının alana özgü yapılması hususunu dikkate alarak Mevcut YDS'nin yanında, adayın seçtiği alandaki (fen ve mühendislik, sosyal ve beşeri bilimler, sağlık) dil yeterliliğini belirlemeye yönelik YÖKDİL Sınavı sürecini başlattık. Bu sınava şubat döneminde 100 bine yakın başvuru oldu, ayrıca sağlık bakanlığı TUS ve DUS sınavları için de YÖKDİL'i geçerli kabul ediyor. Böylelikle yakın zamanda başlatmış olduğumuz birçok yeni girişime önemli bir ilki daha eklemiş olduk.

Yeni YÖK olarak Türk yükseköğretiminde iki konuda iz bırakmak istiyoruz:

- Kalite kavramının akademik hayata damgasını vurması ve
- Üniversitelerimizin misyon farklılaşmasına gitmesi ve her birisinin üniversite olmanın şümüllü yapısından uzaklaşmadan farklı değerler üretebilmesi....

Değerli misafirler....

Üniversiteler, değerli kurumlardır. Asırlar boyu uygarlığımızda merkezi bir konumları vardır ve refahımızın önemli bir kaynağını oluştururlar. Genel anlamda kültürümüzün de taşıyıcılarıdır. Bu nedenle üniversitelerimizi zamanın gereklerine uygun duruma getirmek için gündelik yönetim anlayışımızın da üzerinde görevlerle çalışmamız gerekiyor.

Biz de, hep birlikte değerli rektörlerimiz ve bilim dünyamızla "Yeni YÖK" olarak önümüze koyduğumuz hedeflere ulaşabilmek için durmaksızın çalışırken bir yandan da yükseköğrenim sürecimize yönelik çok önemli tehditlerle de mücadele etmekteyiz.

Nasıl ki, eğitimin bir ülkenin istikbali için esas unsur olduğunu kabul ediyorsak, eğitim ve öğretimin bütün kademelerinde ve boyutlarında nitelik ve liyakatten sapıldığında; bir amaç değil kamu kurumlarında hâkimiyet için bir araç halini aldığı anda o ülke için güvenlik zaafı noktası olabileceğini de 15 Temmuz gecesi gördük ve yaşadık. Türkiye'miz, ülkemiz, vatanımız, memleketimiz 15 Temmuz'da bir facianın eşiğinden döndü.

Doğrudan milli varlığımıza ve anayasal düzenin üzerine kâbus gibi çöken bir karanlığı yaşadık o gece. Türk milletinin iktidarı ve muhalefetiyle iradesi, karşı duruşu, askeriyemizin meşru düzeninin bu girişimi reddetmesi Sayın Cumhurbaşkanımızın olağan üstü kararlı duruşu ve liderliği etrafında kenetlendi ve bu liderlik ertesi gün bizi yeniden aydınlığa taşıdı.

Hepimizin görevi, bu yapının yerleştiği kurumları zedelemekten, bu terörist yapıdan kurumlarımızı temizlemektir. Üniversiteler olarak bu dönemin, yıllardır kat ettiğimiz yolları tahrip etmesine, bizi tekrar geri götürmesine izin vermeyeceğiz. Fakat bir diğer görevimiz ise bu tür yapıların tekrar devlete sirayet etmemesi için gerekli tedbirlerin dikkatle alınmasıdır. Yükseköğretimde atama ve yükseltmelerde liyakatin esas alınması aslında bu yapının yükseköğretimin bünyesinden temizlenmesi için en önemli araçtır. Bütün üniversitelerimize bu kültürün, liyakat ve ehliyet anlayışının, devletimize, milletimize sadakat anlayışının yerleşmesi için çalışacağız.

Kıymetli Öğrenciler; burada beni özenle dinlemenizi isterim.

Üniversiteler insan değerlerini yücelten, bireyin bütün yeteneklerinin geliştirilmesi amacını taşıyan kurumlardır. Üniversite eğitiminin insana, insani duygulara eşit değer verip adalet peşinde koşmayı size öğretmesini diliyoruz. Hep birlikte bunun için çalışıyoruz.

Artık giderek daha fazla küreselleşen dünyamızda çok farklı kültürler ve yaşam tarzları ile baş etmek zorunda olan gençler yetiştirmek durumundayız... Gelecekteki uğraş alanlarınız, mesleklerimiz yoğun bir şekilde disiplinler arası özellik taşıyor. Karmaşık bir dünyanın fertleri olarak yetişiyorsunuz.

Üniversitelerimizin size vereceği eğitim, yalnızca mesleki uzmanlık edindirmek için değildir, sizleri günümüzün vatandaşlık değerleri ile de donatmak istiyoruz. Sadece kendi bölgemize, ülkeye ve yakın çevreye değil, tabii ki bunları önde tutacaksınız. Ancak aynı zamanda içinde yaşadığımız dünyanın bütününe karşı sorumluluk duyacaksınız. Kendimizi başkalarının yerine koyabilmeyi ve dünyayı başkalarının gözüyle de görebilmeyi ve bunu kolaylaştıran felsefi derinliği, estetik zevki ve edebi muhayyileyi de öğrenmeliyiz. İçimizdeki ahlaki hisler, bir taraftan göklerin sonsuzluğu diğer taraftan bilginin sınırlılığı, ama insan olarak bizlerin sınırsızlığa duyduğumuz hayranlık ve coşku, gelecek yaşamımızın zenginleşmesini akılcı ve sorumlulukla yetiştirmemizi sağlayacaktır.

Değerli Hocalarım,

Üniversitelerimizin bir huzur ortamı olmasını istediğimizi çeşitli vesilelerle ifade ediyoruz.

Üniversitelerimiz aynı zamanda toplumun huzuruna da katkıda bulunmalıdırlar. Günümüzde üniversitelere toplumun inşasında dönüştürücü, neredeyse bütün alanlarda örneklik teşkil etmesi beklenen mükemmeliyet kurumları olarak bakılıyor. Bu konuda da yükseköğretim kurumlarımızın üstüne düşeni yapacaklarından eminiz.

Üniversitelerimizin topluma hizmet fonksiyonunun sadece ürettiği, geliştirdiği bilgiyi topluma servis etme olarak algılamadığımızı:

- Toplumun hassasiyetlerine ve milli değerlerine duyarlı,
- Toplumun sorunlu alanlarına dikkat çeken,
- Bu alanlara yönelik iyileştirme çabalarında öncü rol üstlenen kurumlar olması gerektiğini de bir kez daha ve önemle vurgulamak isterim.

Bu noktada üniversite mezunlarının mesleki bilgide yetkinlik kazanmasının yanı sıra entelektüel bir birikime sahip, tarih şuuru, vatanseverlik ve vatanperverlik duyguları ile de mücehhez olması gerektiğini inandığımızı da ifade ediyorum.

Değerli misafirler

Öğretim üyelerimizle ve sevgili öğrencilerimizle bir araya gelmemize vesile olan bu toplantılara çok isteyerek ve hevesle katılıyorum. Ülkemizin geleceğini emanet edeceğimiz bu genç topluluğu görmek, bu gençleri yetiştiren hocalarımızla birlikte olmak, sizlerle konuşmak, sevinçlerinizi ve dertlerinizi paylaşabilmek; sadece YÖK Başkanı olarak değil, bir üniversite hocası olarak da beni heyecanlandırıyor ve mutlu ediyor.

Toplantılardan edindiğimiz intiba ve öğrencilerimizin bu söyleşilere göstermiş olduğu ilgi, bu tarz etkinlikleri düzenlemekle ne derece doğru ve isabetli bir karar vermiş olduğumuzun en büyük göstergesidir.

Bugünkü söyleşimizin konuğu tarih konusunda yetkin bir isim, değerli bir akademisyen Prof. Dr. Sayın Tufan GÜNDÜZ'e kendisine ve ev sahipliğini üstlenen Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Sayın Metin Orbay'a tekrar teşekkür ediyorum.